

§ 1 Prövning av förslag till statsminister

*Prövning av förslag
till statsminister*

Anf. 1 TALMANNEN:

Riksdagen ska enligt 6 kap. 4 § andra stycket regeringsformen pröva ett förslag till ny statsminister inom fyra dagar. Förslaget ska enligt 11 kap. 3 § andra stycket riksdagsordningen bordläggas två gånger.

Jag lämnade måndagen den 5 juli förslaget att Stefan Löfven, Socialdemokraterna, ska utses till statsminister. Stefan Löfven har uppgett att han avser att bilda en regering som består av företrädare för Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Förslaget har nu bordlagts två gånger och ska provas vid dagens sammanträde.

Anf. 2 ANNELIE KARLSSON (S):

Herr talman! Lugn och stabilitet är egenskaper som jag uppskattar hos ledare, inte minst i svåra politiska tider. För mig är det därför ett enkelt val jag står inför i dag. Vi socialdemokrater röstar självklart för att Stefan Löfven återinträder som ledare för en regering med socialdemokratiska och miljöpartistiska statsråd. Det är en regering som är möjlig efter en överenskommelse med Centerpartiet. De avgörande reformer som regeringen tidigare har tagit initiativ till kommer då också att kunna röstas igenom av riksdagens ledamöter.

Jag noterar att moderatledaren Ulf Kristersson avstod från att låta sig provas av kammaren efter sitt sonderingsuppdrag. Trots att han kände till mandatfördelningen röstade han och Moderaterna för Sverigedemokraternas yrkande om misstroende, uppenbarligen utan att själv tro på sin förmåga att kunna tillträda som regeringsbildare.

Sverige har aldrig varit så nära en högerkonservativ regering som när Vänsterpartiet förenades med högerpartierna för att fälla en socialdemokratisk statsminister.

Jag hoppas att Vänsterpartiets partiledare Nooshi Dadgostar drar en suck av lättnad efter dagens omröstning, då jag hoppas att vi åter har en regeringschef som är danad i svensk fackföreningsrörelse. Det var ett högt spel där insatsen var vanligt folks vardag.

Herr talman! Jag vill att vi lyfter blicken. Trots pandemi och trots politisk kris har bussarna fortsatt att rulla, butikerna har hållits öppna, vägar och gator har rustats upp och barnen på förskolan har tagits om hand. Nya pedagoger, nya elektriker och nya undersköterskor har utbildats.

De trätor som vi har här ska i så liten utsträckning som möjligt påverka livet för dem som håller ihop vårt välfärdssamhälle, så att Sverige fortsätter att fungera för äldre, för unga, för barn, för friska, för sjuka – ja, för oss allesammans. Därför är det av betydelse att vi så snabbt som möjligt åter kan utse en handlingskraftig regering, så att de hårt arbetande kvinnorna och männen i skolorna, i sjukvården, i äldreomsorgen, i butikerna, i restaurangerna, i småföretagen och i den svenska industrin åter kan planera sin framtid utan politiska orosmoment.

Den statsminister som vi röstar om här i dag har redan visat sin förmåga att ta sig an vår tids stora samhällsproblem. Regeringen har gjort historiska satsningar på välfärden. Allt som allt, inklusive de kostnader för pandemin som vi har, har välfärden tillförts 61 miljarder kronor förra året och 44 miljarder kronor i år. Det är pengar som kommuner och regioner ska använda för att exempelvis stärka äldreomsorgen och skolan.

Man får aldrig glömma att de kraftfulla satsningarna på sjukvården, omsorgen och skolan kan göras tack vare god ekonomisk hushållning och den lägsta statsskulden sedan 1977.

Det pågår nu en offensiv mot gängen, där polisen vänder upp och ned på den undre världen. Antalet som utbildas till poliser i vårt land har fördubblats. Löftet om 10 000 fler polisanställda till 2024 kommer att uppfyllas. Rättsvårdande myndigheter har fått nya verktyg av regeringen för att bekämpa brott. Straffen har höjts med den målmedvetenhet som krävs för att krossa den organiserade brottsligheten. Och vi fortsätter att göra det som krävs för att skapa ordning och reda.

I slutet av 2020 hade Sverige, trots pandemin, 270 000 fler jobb än 2014. Sverige var det land i EU där störst andel av befolkningen jobbade. Även arbetskraftsdeltagandet är störst i unionen.

I höst kommer pensionsreformer som ger pensionerade undersköterskor och butiksanställda som har arbetat ett helt yrkesliv en sjystare pension. Det handlar om upp till 5 000 kronor mer om året efter skatt i plånboken till framför allt pensionärer från LO-yrken.

Därtill vill jag verkligen framhålla att regeringen genomför de största investeringarna i miljö- och klimatarbete i Sverige någonsin.

Herr talman! Jag är stolt över det som vi socialdemokrater har åstadkommit hittills tillsammans med andra partier. Men vi är inte klara. Det är mitt viktigaste budskap i dag: Vi är inte klara. Folk förväntar sig att vi tar ansvar för att fortsätta stärka välfärden, för att fortsätta förbättra våra trygghetssystem så att de fungerar vid sjukdom och arbetslöshet och för att fortsätta arbetet med att förbättra pensionerna.

Herr talman! Vi har verkligen ett jobb att göra.

I dag tar vi ställning till om den regering som tillträdde i januari 2019 ska få fortsätta sitt arbete fram till valet nästa år. Vi socialdemokrater vill att Stefan Löfven får ett förnyat förtroende av riksdagen att leda landet. Därför röstar vi ja och trycker på grön knapp i dagens omröstning.
(Applåder)

Anf. 3 JOHAN PEHRSON (L):

Herr talman! Sverige behöver förändring. Vårt fantastiska land har så mycket som vi kan känna stolthet över. Det är ett land som människor före oss har byggt upp, innan vi som i dag har samlats här fick väljarnas förtroende i det senaste riksdagsvalet.

Men vi har samtidigt stora problem som kräver handling. Vi pratar om att behöva lyfta kunskapsresultaten i skolan, inte minst efter pandemin. Vi behöver bryta våldsspiralen. Rättsstat, integration och framtidshopp måste ersätta den mentala istid som är grunden för de grovt kriminella gängen som mördar, hotar och omöjliggör människors frihet i vardagen.

Det handlar om att snabba på klimatomställningen genom en effektiv energipolitik som säkerställer att Sverige blir världens första välfärdsland med nettonegativa utsläpp. Det handlar om att säkerställa en trygg sjukvård och äldreomsorg, där vi behåller rätten att bestämma över vår egen tillvaro även i det läge när vi är som skörast.

Det handlar om att vi bättre vårdar de välståndsskapande krafterna genom att det lönar sig bättre att gå från bidrag till jobb. Innovationer, företagande och sparande måste uppmuntras.

Det handlar om sociala reformer utan socialism, som att återupprätta LSS och rätten till personlig assistans.

Det här och mycket mer kräver en ny regering. Därför tog Liberalerna i våras ställning för att det bästa för Sverige skulle vara en liberal och borgerlig regering. Samtidigt har vi tydligt hedrat ingångna avtal. I början av denna mandatperiod medverkade vi till att lösa en mycket svår politisk situation med det så kallade januariavtalet som byggde på viktiga liberala samhällsreformer. Vi står fast vid avtalet. Det var inte på grund av Liberalerna och våra röster som Sverige för ett par veckor sedan kastades in i en regeringskris.

Liberalerna har därefter agerat konstruktivt för att försöka finna vägar ut ur denna regeringskris. Helt i linje med det ställningstagande som vi har framfört till talmannen ville Liberalerna i första hand eftersträva en liberal och borgerlig regering.

Vi hade välkomnat om alla fyra borgerliga partier, Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet, skulle ha velat verka för ett maktskifte och en ny start för Sverige. Den dörren stängdes, och det var inte på grund av Liberalerna. Vi hoppas dock att stängda dörrar så småningom kan öppnas igen.

Liberalerna kommer att fortsätta arbeta för en liberal, borgerlig regering och att vi kan tillträda efter valet 2022. De värden utifrån vilka Liberalerna en gång bildades, att utifrån liberala idéer ta strid för varje människas frihet att forma sitt eget liv, är idéer och tankar som är lika centrala nu som i framtiden. De är, som alltid, grunden för all regeringspolitik som vi kan medverka till.

Vi försvarar vår demokrati och de mänskliga rättigheterna. Vi bekämpar rasism, inskränkthet och intolerans. Vi står upp för jämställdhet, hbtq-personers rättigheter och för kulturens och mediernas frihet. Vi bejakar internationalism, solidaritet och det europeiska samarbetet. Nu liksom alltid, i medvind och motvind, i opposition liksom i regering, är vi garanten för liberala värden.

Herr talman! Liberalerna röstar i dag rött på grund av att vi hade föredragit en annan lösning på denna regeringskris. Statsministeromröstningar infördes i och med vår nuvarande grundlag. För Liberalernas del är vår hållning ungefär så här: Vi trycker grönt för en statsminister som leder en regering där vi själva ingår. Vi trycker rött när vi anser att andra tänkbara lösningar först borde ha undersökts eller omprövats av andra. I övriga voteringar, när talmannens förslag är direkt och ofrånkomligt en följd av att

det parlamentariska läget ser ut som det gör, då trycker vi gult eller när vi de facto samarbetar med en regering, så som delvis har varit fallet under den här mandatperioden.

Vi gör detta utifrån vår egen analys av läget. Andra partier får stå för sin analys och sina ställningstaganden. Samma sak gäller vid misstroendeomröstningar då regeringens parlamentariska stöd provas.

Till exempel röstade Liberalerna rött till regeringen Ingvar Carlsson efter valet 1994 och rött i förtroendeomröstningen mot Göran Persson direkt efter valet 2002. I båda fallen ansåg Liberalerna då att det först borde ha gjorts ytterligare och nya försök att pröva förutsättningarna för andra regeringsalternativ för Sveriges bästa. Detta gjorde vi alltså trots att det i båda fallen var väl känt på förhand att regeringen skulle kunna tillträda respektive sitta kvar därför att andra partier gjorde andra vägval än vad vi i Liberalerna då gjorde.

Att rösta rött innebär inte, vill jag understryka, någon kritik mot talmannens handläggning av regeringsbildningen. Jag vill för Liberalernas del ta tillfället i akt och säga att talmannen nu, liksom vid regeringsbildningen efter valet 2018, har handlagt sin uppgift på ett noggrant, opartiskt och i alla delar förtjänstfullt sätt. Tack!

Nu har andra partier stängt andra vägar utifrån sina egna slutsatser. Detta respekterar vi även om vi beklagar det. Liberalerna kommer nu att övergå i konstruktiv, oberoende opposition, och vi kommer i denna roll att fortsätta att på alla områden bidra till att försöka lösa Sveriges samhällsproblem på bästa sätt.

(Applåder)

(TALMANNEN: Tack för de vänliga orden!)

Anf. 4 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! ”Vi är inte klara.” Det hör vi från Socialdemokraterna. ”Vi är inte klara.” Och det är ju det som är problemet, herr talman. Det finns tyvärr mycket kvar att göra fel. Det finns mycket kvar att förstöra, trots att man ändå har ägnat sju år åt att förstöra väldigt mycket. Det är också det som är själva skälet till att vi ända sedan Stefan Löfven tillträdde har velat avsätta honom och tagit varje givet tillfälle att agera i riktningen att avsätta en för Sverige historiskt svag och historiskt dålig regering.

Det har varit sju förlorade år med misslyckande efter misslyckande. Arbetslösheten – den som, som ni vet, förra året skulle vara lägst i EU – har fallit mot botten, och jag vet inte hur många platser det finns kvar att falla, men det är inte särskilt många. Men man är inte klar än, har vi noterat.

Gängen skulle knäckas. Det har bara blivit värre. Jag vet inte hur många skjutningar vi har läst om bara de senaste dygnet. Det blir bara värre.

Pensionärerna skulle få bättre levnadsvillkor. Där är vi inte. Hålen i välfärden skulle lagas. Där är vi inte heller – långt ifrån. Inte minst den senaste tidens gigantiska befolkningsökning i Sverige har gjort att välfärden är mer ansträngd än någonsin, och det var före den pandemi som vi fortfarande befinner oss i.

Herr talman! Stefan Löfven har i sin roll som statsminister och med sin regering misslyckats med precis allting. Jag har verkligen försökt hitta någonting som Stefan Löfvens regering har lyckats med, men det finns ingenting, annat än att man har gjort saker sämre.

Problemet är, eftersom Socialdemokraterna inte är klara, att man kommer att fortsätta i den riktningen. Det tänker inte jag och det tänker inte Sverigedemokraterna medverka till. Det kommer inte att ske på våra mandat, och därför tänker vi rösta nej i dagens omröstning.

Det var inte så länge sedan vi samlades här, hela riksdagen, för att rösta om, eller vid det tillfället avsätta, en statsminister. Nu är vi här igen. Vad har då uppnåtts under de här veckorna?

Inte minst har vi påvisat väldigt tydligt att vi har haft en historiskt svag och bräcklig regering. Den har nu blivit ännu svagare och ännu mer bräcklig. En stor och avgörande del av Stefan Löfvens regeringsunderlag finns inte där längre. Det är en viktig sak som vi har uppnått under de här veckorna.

Vi har också lyckats, ännu en gång och i ännu högre grad än tidigare, tydliggöra det nya politiska landskap som vi har i Sverige där Sverige har blivit mer normaliserat i ett europeiskt perspektiv. Nya konstellationer växer så sakteliga fram medan de gamla blocken inte finns längre. Det har också varit viktigt att tydligt visa det. Att en röst på Centerpartiet är en röst på Stefan Löfven är ett viktigt besked i sig för väljarna när de går till val nästa gång, oavsett om det sker i höst eller om ett år.

Vi har också lyckats stoppa ett dåligt förslag om marknadshyror. För vår del var det också ett bra besked.

Stefan Löfven är beredd att återinträda som statsminister. Det är lite oklart hur han avser att få igenom sin politik. Det kan tyckas vara ansvarslost. Det kan tyckas att det finns en begränsad rimlighet i att man tillträder utan att veta att man faktiskt har stöd för sin politiska riktning i riksdagen. Men det är lite signifikativt för socialdemokratin. Det där är inte så viktigt, utan det är makten som betyder något, inte vad man faktiskt kan uträtta.

Herr talman! Jag hade tyckt att det allra bästa vore att det nya politiska läget hade prövats i ett extra val. Jag tror att det hade varit det allra bästa långsiktigt och den enda möjligheten för att lösa ut de knutar som finns och försöka få svensk politisk debatt att återgå till att handla om sakpolitik och riktiga problem för riktiga människor i stället för det spel som åtminstone hela denna mandatperiod har handlat om.

Nu verkar det inte bli så, men vi får väl se hur riksdagen hanterar denna omröstning. Vi kommer i alla fall att rösta nej och trycka på den röda knappen.

Glad sommar på er allihop!
(Applåder)

Anf. 5 AMINEH KAKABAVEH (-):

Herr talman, ärade ledamöter, svenska folket, mötesdeltagare och kära journalister! Efter att Sverigedemokraternas misstroendeförklaring mot Stefan Löfven röstades igenom har ingen ny regeringsbildare kunnat väljas. Sverige är fortfarande i en pandemi. Vi har alla ett ansvar för att den här situationen ska få en lösning.

Jag har varit ledamot i riksdagen sedan 2008, men sedan hösten 2019 har jag varit partilös oberoende socialist. Men jag har fortfarande ett ansvar för mina väljare, särskilt de över 3 500 som personröstade på mig.

Under denna tid har jag försökt att arbeta konstruktivt. Jag har riktat flera kritiska interpellationer och skriftliga frågor till olika statsråd. Jag har också skrivit många motioner om till exempel hedersfrågor och Dawit Isaak och många partimotioner tillsammans med ledamöter från sex av riksdagens åtta partier.

Jag är glad att tillsammans med talmannen och riksdagsstyrelsens representant Tobias Billström ha hittat former för att kunna delta i riksdagsarbetet under den tid då vi av folkhälsoskäl har haft en mindre riksdag.

Jag är en oppositionspolitiker som försöker kompromissa och samarbeta i många sakfrågor och i svåra situationer som denna.

I min förra röstförklaring sa jag att min röst snart skulle kunna bli avgörande, och så har det blivit.

Jag har fått massivt stöd och blivit stoppad flera gånger i tunnelbanan och på gator och torg av män, kvinnor och ungdomar i förorten och på stan. Jag har fått mejl från pensionärer som inte kan leva på sin pension. Jag har lovat att kämpa för dem. Samma sak har jag lovat den svensk-somaliske mannen som jobbar för SL vid Skärholmens tunnelbana och de unga studenterna som jobbar på Ica.

Jag har också ett ansvar att arbeta för alla de barn, flickor och kvinnor som dagligen lever under hedersförtryck. Jag hjälper dem genom Varken hora eller kuvad.

Jag föddes som kurdisk flicka i en islamistisk diktatur, och jag fick inte lära mig mitt modersmål. Som kvinna får man än i dag inte vara en hel människa enligt sharia i Iran.

Jag har fajtats för min och andras frihet och rättigheter. I Kurdistan var vi tvungna att även göra det med vapen.

Politik har inte varit en karriär för mig utan en kamp för rättvisa, jämlikhet, jämställdhet och frihet. Jag är ingen vilde utan tvärtom väldigt civiliserad, men jag ger aldrig upp kampen för allas lika värde.

Politik handlar om att lita på varandra och om att ge och ta i svåra situationer för att få landet att fungera. Jag har fört konstruktiva och respektfulla samtal med flera partiföreträdare under de här veckorna, och jag har fört fram krav för att i dag stödja Stefan Löfven som statsminister.

För mig är det viktigt att arbeta för en politik mot vinstjakt i välfärden, hedersförtryck och mäns våld mot kvinnor. Årligen flyttas hundratals miljoner kronor till skatteparadis från elever, sjuka och äldre. Jag vill kämpa för bättre villkor för samhällets mest utsatta: sjukskrivna, låginkomsttagare, fattigpensionärer och alla dem som utsätts för hedersförtryck och våld.

Jag har naturligtvis inte fått igenom alla mina krav, men jag är glad att regeringen och Socialdemokraterna har varit lyhörda och att vi har kunnat enas om några viktiga punkter för en gemensam politisk inriktning. Jag har inte heller förbundit mig att stödja punkterna i januariavtalet.

För bara två år sedan blev jag offentligt förnedrad av en partiledning som inte ville att jag skulle ta plats och säga vad jag tyckte. Jag är glad att jag inte vek ned mig. Man kan inte alltid vara lydig, men man kan alltid visa andra människor respekt.

När jag som liten flicka gav mig upp i bergen för att bli peshmergasoldat hade jag ingen tanke på att jag en gång skulle bli vågmästare i Sveriges riksdag. Och när man skrev de svenska grundlagarna tänkte man nog inte heller att en oberoende socialist med bakgrund som peshmergasoldat och som kom till Sverige utan att ha fått gå i skolan skulle kunna få denna roll.

Men, herr talman, Sverige är ett fantastiskt land som ger människor möjligheter. Vi ska inte förminska de problem vi har med kriminalitet, klanstrukturer, fundamentalism, hedersförtryck, arbetslöshet och orättvisor, men vi ska vara stolta över det land vi bor i. Och vi som har fått äran att sitta i riksdagen har ett ansvar för att samtala och söka kompromisser.

Jag är både stolt och tacksam över att få vara med om att representera dem som ofta saknar en röst, och jag är glad över att få vara med och försöka göra ett bra land bättre.

(Applåder)

Anf. 6 EBBA BUSCH (KD):

Herr talman! Vilken rödgrön röra! S, V, MP och C tycks inte vara eniga om något kring hur landet ska styras – utom att de alla just nu stöder Stefan Löfven och helst vill sparka problemen framför sig.

V säger att de släpper fram Löfven men att Löfven sedan måste förhandla med dem för att få igenom sin budget.

C säger att de släpper fram Löfven men att han absolut inte får förhandla budget med V.

S och C säger att de har hittat en politisk uppgörelse, som är skälet till att regeringen kan tillträda.

MP säger dock att de inte är med på uppgörelsen men ska fortfarande ingå i regeringen.

V säger att deras tid som dörrmatta är över och att de ska ha inflytande över budgeten. De kommer inte att bryta mot voteringspraxis.

C säger att de kan tänka sig att bryta mot praxis, om Löfven bara levererar motsatt politik som den V står för.

Och som en liten, liten rödgrön oliv på toppen av alltihop har regeringen förhandlat fram en helt separat överenskommelse med en vänstervilde, om än civiliserad. Amineh Kakabaveh – hatten av!

Icke desto mindre: en rödgrön röra. Eller som det på det orwellska ny-språket numera heter: konstruktiv.

Det här är inte bra för Sverige. Så här kan inte ett land styras. Hade Stefan Löfven haft Sveriges bästa för ögonen hade han vägrat tillträda under sådana här omständigheter. En gång i tiden fanns det en socialdemokrati som förstod sådana ting. När Rickard Sandler avgick som statsminister gjorde han det med motiveringen att ”det är bättre att denna regering faller än att regeringsmakten lämnas att förfalla”.

Vi avlägger vår röst i dag med samma motivering som Sandler en gång gjorde. Det är bättre att den här regeringen inte tillträder än att ni med öppna ögon tillsätter en bakbunden regering som när som helst kan falla och som till synes saknar möjlighet att få igenom sin budget i kammaren.

Den rödgröna röran gör den här regeringen till en tickande bomb, redo att när som helst flyga i luften och kasta oss ut i ännu en regeringskris redan i höst. Då vore det bättre att låta väljarna säga sitt i ett extra val redan nu. Två val på mindre än ett år vore inte värdigt. Ansvar för om det blir

så är Stefan Löfvens, när han låter sig bli vald utan att veta om han faktiskt kan styra.

Sverige förtjänar bättre. Sverige förtjänar bättre än att sju svåra år med Löfven blir till åtta. För i all denna röra och bland allt detta politiska spel finns de samhällsproblem som en handlingskraftig regering skulle kunna ha börjat lösa under det år som är kvar till nästa val.

En handlingskraftig regering hade kunnat påbörja århundradets vårdreform så att vi kan sätta människovärdet, inte systemet, i centrum för sjukvården. En handlingskraftig regering hade kunnat påbörja arbetet med att bygga bort äldreboendebristen för att alla äldre ska ha rätt till trygghet och gemenskap. En handlingskraftig regering skulle kunna påbörja arbetet med att ge polisen de verktyg de behöver mot gängbrottsligheten för att alla hederliga människor ska kunna röra sig fritt oavsett var i landet de bor. En handlingskraftig regering skulle kunna säkra svensk kärnkraft, ge långsiktigt hållbara migrationslagar och en politik för att hela landet ska leva. En handlingskraftig regering kommer att kunna göra allt detta den dag väljarna får säga sitt om denna rödgröna röra.

I dag kommer Kristdemokraterna att rösta nej till att utse Stefan Löfven till statsminister på nytt. Vi ger åter svenska folket ett löfte: Närhelst möjligheten ges tar vi chansen att ge Sverige ett nytt ledarskap.
(Applåder)

Anf. 7 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Sverige är ett fantastiskt land, och vi skulle kunna bli så mycket bättre om vi bara tog tag i våra problem och tog fasta på våra möjligheter. Jag vet att så många fler människor i vårt land vill få någonting gjort och inte bara prata om varför inget görs.

Under de senaste sju åren har allvarliga samhällsproblem fördjupats. Kriminaliteten och arbetslösheten sätter nya bottenrekord. Utanförskapet växer i vårt land, och välfärden hotas om inte fler jobbar och betalar skatt. Det är få som tycker att Sverige är ett bättre land i dag än för sju år sedan.

Januariavtalet var helt ohållbart redan från början. Det var en överenskommelse som byggde på oförenliga löften till Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, där skogen både skulle brukas och exproprieras och där hyressättningen både skulle avregleras och lämnas oförändrad – allt beroende på vilket parti som fick frågan. Samtidigt skulle en del av regeringsunderlaget, Vänsterpartiet, isoleras från allt politiskt inflytande.

Nu är det uppenbart för alla i Sverige och alla i den här kammaren att Vänsterpartiet har ett avgörande inflytande över regeringen och över politiken. De senaste dagarnas cirkus har visat att de politiska konflikterna fortfarande sliter isär de rester som finns kvar av regeringens parlamentariska stöd.

Socialdemokraterna kan inte förklara hur de ska få igenom sin egen budget i höst. Stefan Löfven hotar, eller möjligen lovar, att han ska avgå igen redan om några månader. Vänsterpartiet tänker inte rösta på en budget som de inte har förhandlat. Centerpartiet tänker inte rösta på en budget som Vänsterpartiet har förhandlat. Jag förstår att politikerföraktet ökar i Sverige.

Miljöpartiet och Centern är helt oense. Har de ingått ett avtal om att värna äganderätten till skog, eller har de inte gjort det? Centerpartiet röstar nu fram en vänsterregering på ett avtal som halva regeringen säger inte existerar.

Allt det här bottnar i en politisk vanföreställning. En regering som bygger på Miljöpartiets och Vänsterpartiets mandat kommer aldrig att vara garanten för enskilda människors ägande alldeles oavsett om det handlar om skogen, bostaden, arbetsinkomsten eller sparandet. En regering som leds av Socialdemokraterna kommer aldrig att ha reformkraften att knäcka den grova kriminaliteten, att bryta utanförskapet eller att återupprätta arbetslinjen.

Det är också rätt typiskt att den här regeringen föll på frågan om hyror i ännu ej byggda hyresrätter samtidigt som alla andra i Sverige förfäras över den grova kriminaliteten, de dagliga skjutningarna och döden i våra förorter.

Alla partier, herr talman, måste nu välja sin egen väg. Nu har Centerpartiet gått från att ha varit en stabil kraft i en borgerlig regering till att bli ett konsekvent stödparti åt en socialdemokratisk regering. Det är en viktig varudeklaration inför valet om drygt ett år.

Centerpartiet släpper i dag fram en regering som inte bara är beroende av Vänsterpartiet och Miljöpartiet utan som i en direkt förhandling med riksdagens socialistiska civiliserade vilde har utlovat nya attacker på valfriheten i skolan och i välfärden.

Det finns nu två alternativ i svensk politik. Det finns ett som bygger på att isolera väljare och partier, skriva ohållbara avtal och kohandla bort sin politik och ett annat som bygger på en ärlig problemanalys och sakpolitik. Det bygger på sakpolitik och på samarbete kring Sveriges många problem för att också få någonting gjort.

Moderaterna har valt väg. Det är vår övertygelse att en framgångsrik regering måste bygga på vad man är för, inte på vad man är emot. Sverige behöver en regering som kan samtala med alla, förstås, och kompromissa i frågor där man vill gå i samma riktning. Det är en regering som vet vad den vill och som står för det.

Det är en regering som har fokus på landets stora problem och våra många möjligheter. Det är en regering som förstår att politiken inte kan och inte ska göra allt, men att det politiken gör ska politiken göra riktigt bra.

Herr talman! Den moderata riksdagsgruppen har inte förtroende för regeringen. Vi anser att en handlingskraftig borgerlig regering hade kunnat tillträda. Vi röstar därför nej till att Stefan Löfven än en gång väljs till Sveriges statsminister.

(Applåder)

Anf. 8 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Under 10 av de senaste 15 åren har Centerpartiet burit ansvar – antingen i alliansregeringen eller som en del av januariavtalet.

Detta har gjort att vi har kunnat bidra till att förbättra för människor att bo i hela landet. Vi har gjort viktiga insatser för klimatet, landsbygden och jämställdheten, och vi har sett till att människor i utanförskap har kommit närmare arbetsmarknaden. Vi har visat att det går att sänka skatterna rejält,

inte minst för dem med låga inkomster. Samtidigt har vi lagt stora resurser på att stärka välfärden.

Under de senaste decennierna har vi tagit ansvar för Sverige tillsammans med Moderaterna, Socialdemokraterna, Liberalerna, Miljöpartiet och Kristdemokraterna. Vi fortsätter att vara öppna för samarbete med sex av riksdagens åtta partier och med fler mandat än något annat parti.

Det är ett sådant mittensamarbete som januariavtalet har varit. I det här parlamentariska läget skulle vi gärna fortsätta att arbeta inom januariavtalet ytterligare ett år. Men det parlamentariska och politiska läget där Moderaterna i nuläget knutit sig hårt vid Sverigedemokraterna och där Liberalerna valt att lämna januariavtalet finns det tyvärr inte förutsättningar att få till ett brett mittensamarbete där andra allianspartier ingår.

Vi är nu det enda alliansparti som inte vill göra oss beroende av eller samarbeta med Sverigedemokraterna. I detta svåra parlamentariska läge kommer Centerpartiet därför att gå i konstruktiv opposition. Vi fortsätter inte det budgetsamarbete med regeringen som vi har haft de senaste åren utan kommer att lägga fram en egen budgetmotion i riksdagen i höst och rösta på den.

Centerpartiet kommer inte att budgetförhandla med Vänsterpartiet. Vi kommer inte heller att bidra till att en budget som är förhandlad med Vänsterpartiet går igenom riksdagen. Sverige behöver samtidigt en regering under den begränsade tid som är kvar till valet nästa år. Vi väljer därför att lägga ned vår röst för Stefan Löfven.

För att vi ska göra det har den nominerade statsministern Stefan Löfven utfäst att genomföra tre viktiga reformer från januariavtalet. Det handlar om att genomföra partsuppgörelsen om LAS och omställning på arbetsmarknaden, stärkt äganderätt för skogen och ett reformerat strandskydd som gör det enklare att bo och leva i hela landet. Stefan Löfven har meddelat att den regering som han leder kommer att hålla och genomföra den överenskommelsen.

Detta är inte vårt förstahandsval. Men med de låsningar som finns från andra partier bedömer vi att detta är det bästa alternativ vi har i dag. På detta sätt tar Centerpartiet ett mycket stort ansvar. Vi skapar förutsättningar för att Sverige ska kunna styras fram till valet nästa år. Vi säkrar viktiga reformer för landsbygden, äganderätten och arbetsmarknaden.

Samtidigt skapar vi möjlighet för Centerpartiet att agera friare i riksdagen kommande år och därmed kunna göra fler uppgörelser med såväl Moderaterna, andra allianspartier som med nuvarande regeringspartier i syfte att förbättra Sverige ytterligare. Vi kommer inför valet 2022 att gå till val som ett borgerligt liberalt parti som fortsätter att söka samarbeten i den politiska mitten.

Herr talman! Vi i Centerpartiet kommer i dag att lägga ned våra röster, det vill säga att rösta gult.
(Applåder)

Anf. 9 NOOSHI DADGOSTAR (V):

Herr talman! Vi firar i år demokratin. I studiematerial, nya antologier och seminarier har vi folkvalda låtit medborgarna ta del av demokratin uppbyggnad för att fira den tillsammans med oss. I skolor genomförs stora studiesatsningar där elever får lära sig hur det gick till för 100 år sedan när det avgörande klubbslaget föll i riksdagens andrakammarval.

Sverige är ett fantastiskt land där trygghet har kombinerats med hög sysselsättning, ett starkt näringsliv och framgångsrika företag. Men vi har också sett hur den svenska modellen har monterats ned. Privatiseringar och nedskärningar har blivit vardag. Långa vårdköer, bristerna i skolan och låga pensioner har blivit allt större problem. När olyckan är framme nekas människor sjukpenning trots att de inte kan arbeta. De ekonomiska klyftorna växer med rekordfart i Sverige.

Sverige är ett bra land, men vi kan bättre. Nu måste politiken gå i en ny riktning. Demokratin är i dag pressad. Många upplever att det inte spelar någon roll vad de röstar på eftersom det ändå bara blir samma politik. Demokratin kräver tillit, förtroende, och det förtroendet vårdas bäst genom att de som går och röstar vet att det gör skillnad.

Det handlar om att politik inte bara är bråk och uppgörelser. Det beslut man fattar på valdagen har betydelse för hyran, jobbet, sjukhuset och trygghetssystemen. Man har rätt att få veta vad man får. Grunden är att respektera den röst som väljarna lägger i valurnorna.

Svenska folket bestämmer, och vi är dess företrädare. Vi äger inte våra mandat. Vi får dem till låns av dem vi är satta att representera. Vi ska stifta lagar och se till att landet kan regeras. Då krävs det att majoriteter bildas.

Man behöver inte styra. Men ska man styra måste man ha en majoritet av väljarna bakom sig, annars saknas legitimiteten. Så enkelt är det i en fungerande demokrati. Alla behöver inte samarbeta med alla. Men de som ingår i en styrande majoritet behöver göra det. Så ser demokratins spelregler ut.

En statsminister röstas nu fram av fyra partier. Ett av dessa, Centerpartiet, har belagt statsministern med talförbud gentemot sitt eget regeringsunderlag. Statsministern ska gissa sig till vad regeringsunderlaget önskar i statsbudgeten. Svenska folket måste tycka att detta är en märklig ordning, att först gemensamt rösta fram en statsminister och sedan belägga honom med kompromiss- och förhandlingsförbud med sitt eget regeringsunderlag.

Det är inte seriöst, särskilt inte när det gäller hans viktigaste instrument, budgeten. Det är ett förhållningssätt som saknar respekt för den demokratiska andan och väljarna. Blir en socialdemokratisk statsminister vald i dag kommer det därför att bli en mycket svår resa framåt där statsministern har berövats ett av de mest självklara verktygen som finns i politiken, nämligen att förhandla.

Detta till trots kommer Vänsterpartiet att släppa fram Stefan Löfven som statsminister när frågan om marknadshyrorna nu inte ligger på bordet. Vi står vid vårt ord och gör det vi har lovat väljarna. Och – lyssna nu, Ulf Kristersson! – 3 miljoner hyresgäster slipper hyreshöjningar.

Stefan Löfven har tilltro till att han kan samla det underlag som krävs för att få igenom en budget och har accepterat att gå fram trots vetskapen om det mycket märkliga läge vi nu har. Därför röstar vi gult i dag. Vi kommer dock att fortsätta att driva våra väljares sak. Det är vår uppgift. Vänsterpartiet är berett att ingå i majoriteter och vara en konstruktiv part i nödvändiga kompromisser för landets stabilitet. Det borde vara en självklarhet för alla partier som röstar fram en statsminister i dag.

(Applåder)

Anf. 10 KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Miljöpartiet är ett samarbetsparti. Vi är ett litet men kraftfullt parti med ambitionen att förändra hela världen – klara klimatmålen, bygga en välfärd inom naturens ramar och skapa ett jämlikt samhälle.

Vi är också ett parti som står upp för den öppna demokrati som har byggts av många under lång tid – en demokrati som bygger på något som är betydligt bredare än den rösträtt som vi firar i år. Det är en demokrati med fria medier, skydd för minoriteter, en stark rättsstat, demokratiska institutioner och en alldeles unik rätt att röra sig i skog och mark.

Vi vet att vi måste samarbeta med andra för att nå framgång. Därför söker Miljöpartiet lösningar. Där andra såg låsningar fann vi möjligheter. Där andra tror på ultimatum och kravlistor vill vi se ett givande och tagande. Vi i Miljöpartiet ser förutsättningar för en allians för anständighet i Sverige.

Herr talman! Vi står vid ett vägsval i svensk politik som är olik allt vi har sett på decennier. Högnationalisterna mobiliserar – mot mänskliga rättigheter, mot jämställdhet, mot demokrati.

Jag har under mandatperioden följt utvecklingen i de skånska kommuner där Sverigedemokraterna nu har inflytande genom olika typer av allianser med borgerliga partier. Fler bör uppmärksamma vad som sker där, för det är förfärligt och förskräcker.

Den demokratiska beslutsprocessen lokalt monteras ned när såväl opposition som lokala medier undanhålls insyn och information. När lärare berättar att de begränsas i sitt uppdrag att förmedla kunskap och bibliotekarier inte får välja vilka böcker som ska ställas på hyllorna måste vi reagera. När symboler för mänskliga rättigheter stoppas och beslut som går på tvärs mot rättsstatens principer pressas igenom kan vi inte titta åt andra hållet. När liberala värden utmanas måste vi som har dem här, i hjärtat, resa oss upp.

Nu vill samma krafter styra ett helt land. Med blicken mot förebilderna i form av det som har hänt i Trumps USA och nu händer i Orbáns Ungern ser de möjligheter att förändra sådant som vi andra har tagit för givet. Vi har fått damma av argumenten för självklarheter som asylrätten och aborträtten och att man kan vara svensk och jude på samma gång.

Vi i Miljöpartiet vill inte låta detta hända. Socialdemokraterna vill inte låta det hända, och inte heller Vänsterpartiet eller Centerpartiet. Anständighetens allians håller.

Miljöpartiet är ett samarbetsparti. I varje samarbete som vi går in i tar vi med oss våra gröna värderingar och principer. Vid varje tillfälle där vi får inflytande kommer vi att ta strid för jämställdhet, för naturen, för fred och för kommande generationers rätt till ett gott liv.

Det Sverige som vi älskar och kämpar för har en stark demokrati och en fungerande rättsstat. Där får barn växa upp och utvecklas för att bli det som de vill bli. Vi har skogar som är fulla av liv och fantastisk kust, som är tillgängliga för oss alla.

Vi angriper de dubbla kriser som vi står inför. Hotet mot naturen och klimathotet är reella hot mot våra barns framtid. Vi måste ta dem på lika stort allvar och angripa dem på samma sätt som vi har gjort med pandemin – genom samarbete.

Efter att riksdagen har gett grönt ljus för en statsminister vidtar ett arbete för att få ihop en budget som accepteras av kammaren. Miljöpartiet

kommer att gå in i det arbetet i konstruktiv anda. Vi kommer också att gå in i det med tydliga prioriteringar.

Återhämtningen från pandemin måste vara grön. Detta görs genom kraftfulla investeringar i infrastruktur och samarbete med alla de företag som vill vara en del av omställningen till en fossilfri ekonomi. Den gröna industrirevolutionens potential ska utnyttjas fullt ut. Arbetet mot våld i nära relationer ska finansieras. Vård och äldreomsorg behöver stärkas. Kultur, civilsamhälle och medier behöver förutsättningar för en återhämtning. Vi har mycket arbete framför oss. Låt oss fokusera på det i stället för på politiskt spel.

Den statsminister som bäst kan ge vårt land den stabilitet som behövs för att fokusera på det som är viktigt är Stefan Löfven. Miljöpartiet röstar grönt för en rödgrön regering med Stefan Löfven som statsminister.
(Applåder)

I detta anförande instämde Leila Ali-Elmi, Nicklas Attefjord, Emma Berginger, Mats Berglund, Camilla Hansén, Annika Hirvonen, Emma Hult, Rebecca Le Moine, Rasmus Ling och Amanda Palmstierna (alla MP).

Överläggningen var härmed avslutad.

Beslut

Talmannen erinrade om att förslaget till statsminister skulle prövas genom omröstning.

Följande voteringsproposition lästes upp och godkändes:

Rösta ja om du vill godkänna förslaget att utse Stefan Löfven till statsminister.

Rösta nej om du vill förkasta förslaget.

Om minst 175 av riksdagens ledamöter röstar nej har riksdagen förkastat förslaget. I annat fall har det godkänts.

Votering:

116 för godkännande

173 för avslag

60 avstod

Mindre än hälften av riksdagens ledamöter hade röstat mot förslaget. Riksdagen hade alltså utsett Stefan Löfven till statsminister.

Partivis fördelning av rösterna:

För godkännande: 100 S, 16 MP

För avslag: 70 M, 62 SD, 22 KD, 18 L, 1-

Avstod: 31 C, 27 V, 1 L, 1-

Anf. 11 TALMANNEN:

Får jag be tillträdande statsminister Stefan Löfven att komma fram till talmanspodiet och hämta förordnandet.

Prot. 2020/21:152
7 juli

*Prövning av förslag
till statsminister*

§ 2 Justering av protokoll

Protokollet för den 16 juni justerades.

§ 3 Anmälan om ny riksdagsledamot

Följande berättelse hade kommit in från Valprovsningsnämnden:

Berättelse om granskning av bevis för ny ledamot och nya ersättare för ledamöter av riksdagen

Till Valprovsningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit dels bevis om att Jakob Olofsgård (L) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 1 augusti 2021 sedan Emma Carlsson Löfdahl (-) har avsagt sig uppdraget, dels bevis om att Johanna Lundgren Gestlöf (C), Anders Rickman (L) och Malin Ekman (L) har utsetts till nya ersättare för ledamöter av riksdagen fr.o.m. den 1 juli 2021.

Valprovsningsnämnden har denna dag granskat bevisen för den nya ledamoten och de nya ersättarna och därvid funnit att de blivit utfärdade i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen (2005:837).

Stockholm den 6 juli 2021

Annika Sandström

ordförande

/Agota Földes
sekreterare

§ 4 Anmälan om uteblivna svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2020/21:811

Till riksdagen

Interpellation 2020/21:811 Återinförande av skatter
av Boriana Åberg (M)

Som utgångspunkt besvarar en övergångsregering inte interpellationer eller skriftliga frågor. Vissa frågor, bl.a. frågor som rör EU-ärenden eller rena sakförhållanden, kan det dock bli aktuellt att besvara. Bedömningen är att denna interpellation inte är sådan att den bör besvaras av en övergångsregering. Interpellationen kommer därför inte att besvaras.

Stockholm den 5 juli 2021

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Magnus Bengtson

Expeditions- och rättschef

Till riksdagen

Interpellation 2020/21:817 Importmomsen
av Sofia Westergren (M)

Som utgångspunkt besvarar en övergångsregering inte interpellationer eller skriftliga frågor. Vissa frågor, bl.a. frågor som rör EU-ärenden eller rena sakförhållanden, kan det dock bli aktuellt att besvara. Bedömningen är att denna interpellation inte är sådan att den bör besvaras av en övergångsregering. Interpellationen kommer därför inte att besvaras.

Stockholm den 5 juli 2021

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Magnus Bengtson

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2020/21:819

Till riksdagen

Interpellation 2020/21:819 Vattenfalls köp av ryskt kärnbränsle
av Helena Antoni (M)

Som utgångspunkt besvarar en övergångsregering inte interpellationer eller skriftliga frågor. Vissa interpellationer, bl.a. frågor som rör EU-ärenden eller rena sakförhållanden, kan det dock bli aktuellt att besvara. Bedömningen är att denna interpellation inte är sådan att den bör besvaras av en övergångsregering. Interpellationen kommer därför inte att besvaras.

Stockholm den 5 juli 2021

Utrikesdepartementet

Ann Linde (S)

Enligt uppdrag

Anna Hammargren

Expeditionschef

Interpellation 2020/21:824

Till riksdagen

Interpellation 2020/21:824 Ekonomisk jämställdhet
av Helena Bouveng (M)

Som utgångspunkt besvarar en övergångsregering inte interpellationer eller skriftliga frågor. Vissa frågor, bl.a. frågor som rör EU-ärenden eller rena sakförhållanden, kan det dock bli aktuellt att besvara. Bedömningen är att denna interpellation inte är sådan att den bör besvaras av en övergångsregering. Interpellationen kommer därför inte att besvaras.

Stockholm den 5 juli 2021

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Magnus Bengtson

Expeditions- och rättschef

Till riksdagen

Interpellation 2020/21:838 Förbättring av riskskatten
av Charlotte Quensel (SD)

Som utgångspunkt besvarar en övergångsregering inte interpellationer eller skriftliga frågor. Vissa frågor, bl.a. frågor som rör EU-ärenden eller rena sakförhållanden, kan det dock bli aktuellt att besvara. Bedömningen är att denna interpellation inte är sådan att den bör besvaras av en övergångsregering. Interpellationen kommer därför inte att besvaras.

Stockholm den 5 juli 2021

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Magnus Bengtson

Expeditions- och rättschef

§ 5 Anmälan om uteblivna svar på skriftliga frågor

Talmannen anmälde att följande skriftliga frågor inte skulle besvaras:

2020/21:3292 Gränsgångare och demokratin

av *Kjell-Arne Ottosson* (KD)

till statsrådet Anna Hallberg (S)

2020/21:3295 A-kassa och timanställning

av *Lotta Olsson* (M)

till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S)

2020/21:3306 Analys utifrån krigsmateriellagen angående ubåten Som

av *Björn Söder* (SD)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:3300 Humanitärt tillträde och sexuellt våld i Tigray

av *Yasmine Posio* (V)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:3313 Nedstängning av tidning i Hongkong

av *Björn Söder* (SD)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:3309 Svenskt stöd till UNRWA och den palestinska myndig- heten

av *Björn Söder* (SD)

till statsrådet Per Olsson Fridh (MP)

2020/21:3316 Pressfriheten i Hongkong

av *Boriana Åberg* (M)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:3314 Bistånd till återuppbyggnaden i Nagorno-Karabach

av *Björn Söder* (SD)

till statsrådet Per Olsson Fridh (MP)

2020/21:3312 Donation av vaccin till Taiwan

av *Björn Söder* (SD)

till statsrådet Per Olsson Fridh (MP)

2020/21:3311 Relationen mellan USA och Nordkorea
av *Björn Söder* (SD)
till utrikesminister Ann Linde (S)

Prot. 2020/21:152
7 juli

2020/21:3315 Handeln med Kina
av *Boriana Åberg* (M)
till statsrådet Anna Hallberg (S)

2020/21:3317 Koalitionens möte om Islamiska staten
av *Björn Söder* (SD)
till utrikesminister Ann Linde (S)

§ 6 Meddelande om tidpunkt för anmälan av utsedda statsråd

Talmannen meddelade att statsministern skulle anmäla utsedda statsråd i kammaren fredagen den 9 juli klockan 11.00. För detta sammanträde skulle överenskommelsen om 55 ledamöters närvaro i salen gälla.

§ 7 Kammaren åtskildes kl. 15.00.

Sammanträdet leddes av talmannen.

Vid protokollet

INGVAR MATTSON

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Prövning av förslag till statsminister	1
Anf. 1 TALMANNEN	1
Anf. 2 ANNELIE KARLSSON (S)	1
Anf. 3 JOHAN PEHRSON (L)	2
Anf. 4 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	4
Anf. 5 AMINEH KAKABAVEH (-)	5
Anf. 6 EBBA BUSCH (KD)	7
Anf. 7 ULF KRISTERSSON (M)	8
Anf. 8 ANNIE LÖÖF (C)	9
Anf. 9 NOOSHI DADGOSTAR (V)	10
Anf. 10 KAROLINA SKOG (MP).....	12
Beslut	13
Anf. 11 TALMANNEN	13
§ 2 Justering av protokoll	14
§ 3 Anmälan om ny riksdagsledamot.....	14
§ 4 Anmälan om uteblivna svar på interpellationer	14
§ 5 Anmälan om uteblivna svar på skriftliga frågor	16
§ 6 Meddelande om tidpunkt för anmälan av utsedda statsråd	17
§ 7 Kammaren åtskildes kl. 15.00.	17